

28. Το κράτος αντιμετωπίζει μεγάλα εσωτερικά προβλήματα

1. Ποιοι κυβέρνησαν το Βυζάντιο στα τελευταία χρόνια της Μακεδονικής Δυναστείας και ποιες συνέπειες είχε αυτό;
2. Γιατί έγινε αυτό;
3. Ποια νομοθετικά μέτρα πήραν;
4. Ποιες ήταν οι συνέπειες αυτών των μέτρων;
5. Τι έγινε με τους κατοίκους των ακριτικών περιοχών;
6. Πώς αντιμετώπισαν αυτή την κατάσταση οι κάτοικοι των ακριτικών περιοχών;
7. Ποια ήταν η κατάσταση των οικονομικών του κράτους;
8. Σε ποιον ανατέθηκε η ασφάλεια και το εμπόριο;
9. Ποιες ήταν οι συνέπειες αυτών των ενεργειών;

29. Νέοι εχθροί εμφανίζονται και αποσπούν εδάφη από την αυτοκρατορία

1. Ποιοι απείλησαν το Βυζάντιο στα μέσα του 11^{ου} αιώνα;
2. Ποιος ήταν ο αρχηγός τους και τι έκαναν;
3. Ποιος ήταν αυτοκράτορας του Βυζαντίου και πώς προσπάθησε να αντιμετωπίσει την απειλή;
4. Ποιο ήταν το αποτέλεσμα αυτής της εκστρατείας;
5. Ποιος προσπάθησε να αντιμετωπίσει τους Σελτζούκους αργότερα;
6. Ποιος λαός εμφανίστηκε την ίδια εποχή και απείλησε το Βυζάντιο;
7. Τι έκαναν οι Νορμανδοί και απείλησαν το Βυζάντιο;
8. Από ποιον ζήτησε βοήθεια ο αυτοκράτορας για να τους αντιμετωπίσει;
9. Πού εγκαταστάθηκαν οι Βενετοί;
10. Τι κατάφεραν να πετύχουν μαζί με τους Βυζαντινούς;

30 α. Η τέταρτη σταυροφορία και η άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Φράγκους

1. Ποια ήταν η συνέπεια της κατάληψης των Ιεροσολύμων από τους Σελτζούκους;
2. Πώς αντιμετώπισαν το γεγονός οι Βυζαντινοί και ποιου τη βοήθεια ζήτησαν;
3. Ποια ήταν η αντίδραση των Δυτικών;
4. Τι έκαναν οι άρχοντες της Δύσης;
5. Πώς ξεκίνησε η τέταρτη σταυροφορία;
6. Τι άλλαξε τα σχέδιά τους λίγο πριν την αναχώρηση;
7. Πώς αντιμετώπισαν την πρότασή του οι Βενετοί;
8. Ποιες ήταν οι συνέπειες της κατάληψης της Πόλης από τους σταυροφόρους;

30 β. Τα ελληνικά κράτη μετά την άλωση της Πόλης

1. Τι έγινε η βυζαντινή αυτοκρατορία μετά την άλωσή της από τους Φράγκους (1204);
2. Ποια ήταν τα κράτη αυτά και τι γνωρίζετε για το καθένα;

31. Η ανάκτηση της Πόλης από τον Μιχαήλ Η΄, τον Παλαιολόγο

1. Γιατί οι Φράγκοι έπαψαν να ενδιαφέρονται για την Κωνσταντινούπολη;
2. Ποιος και πώς εκμεταλλεύτηκε αυτή την ευκαιρία;
3. Τι κατάφερε να πετύχει τελικά;
4. Τι έκανε στη συνέχεια ο αυτοκράτορας;
5. Ποιες ήταν οι συνέπειες των 57 χρόνων της κατάκτησης της Πόλης από τους Λατίνους;
6. Γιατί η ανάκτηση της Πόλης δεν έλυσε τα προβλήματα;

1. Ο Μιχαήλ Η΄, ο Παλαιολόγος, στέφθηκε αυτοκράτορας και στην Αγία Σοφία.

32. Η Θεσσαλονίκη γνωρίζει μεγάλη ακμή

1. Γιατί η Θεσσαλονίκη ήταν σπουδαίο οικονομικό και πνευματικό κέντρο της αυτοκρατορίας;
2. Σε ποιους κινδύνους την έβαζαν αυτά τα πλεονεκτήματα;
3. Τι κατάφερε να πετύχει η Θεσσαλονίκη παρά τις δυσκολίες;
4. Ποια ήταν η πνευματική της ανάπτυξη;
5. Τι έγινε στη Θεσσαλονίκη στα χρόνια της παρακμής της αυτοκρατορίας (13^{ος} - 14^{ος} αιώνας);
6. Τι ήταν το κίνημα των Ζηλωτών που αναπτύχθηκε στην πόλη;
7. Τι έκαναν οι δυνατοί και πού οδήγησε η σύγκρουσή τους με τους Ζηλωτές;
8. Τι έκαναν οι Ζηλωτές αφού νίκησαν;
9. Τι έκαναν οι ευγενείς στο διάστημα αυτό;

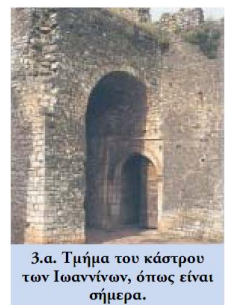
1. Χάρτης με τις πόλεις που ο Κωνσταντίνος είχε διαλέξει για να μεταφέρει την πρωτεύουσα της Ρωμαϊκής Αυτοκρατορίας.

4. Η Θεσσαλονίκη στα βυζαντινά χρόνια
Ζωγραφική αναπαράσταση Μ. Καμπάνη

33. Οι Οθωμανοί Τούρκοι κατακτούν βυζαντινά εδάφη

1. Ποιος εχθρός εμφανίστηκε στα μέσα του 14^{ου} αιώνα στα ανατολικά σύνορα της βυζαντινής αυτοκρατορίας;
2. Τι έκαναν με τους πληθυσμούς που κατακτούσαν;
3. Τι κατάφεραν να πετύχουν;
4. Τι πέτυχαν με αρχηγό τους τον σουλτάνο Μουράτ Α΄ ;
5. Τι προσπάθησαν να πετύχουν με αρχηγό τον σουλτάνο Βαγιαζήτ;
6. Πώς κατάφερε να σωθεί η Κωνσταντινούπολη;
7. Πότε απειλήθηκε ξανά η Πόλη;
8. Τι έκανε στη συνέχεια ο Μουράτ ο Β΄ ;
9. Πού έφτασαν τα σύνορα του οθωμανικού κράτους;

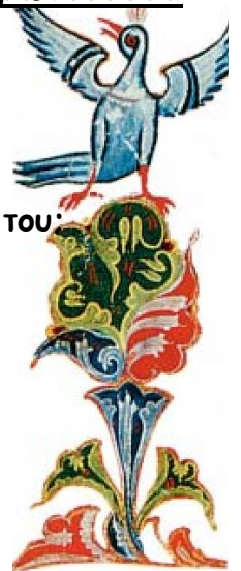
3.α. Τμήμα του κάστρου των Ιωαννίνων, όπως είναι σήμερα.

1. Χάρτης της οθωμανικής επέκτασης και της πορείας των Μαγγόλων

34. Ο Κωνσταντίνος Παλαιολόγος προσπαθεί να σώσει την πρωτεύουσα

1. Ποιος έγινε αυτοκράτορας το 1448;
2. Πώς αντέδρασε ο Κωνσταντίνος;
3. Πώς έγινε δεκτός από τον λαό στην Κωνσταντινούπολη;
4. Ποιες αποφάσεις πήρε ο Κωνσταντίνος μόλις ανέλαβε τα καθήκοντά του;
5. Ποιοι τον βοήθησαν και ποιοι όχι;
6. Πώς εκμεταλλεύτηκε αυτή τη βοήθεια ο Κωνσταντίνος;
7. Τι έγινε με τη διαμάχη ανάμεσα σε ενωτικούς και ανθενωτικούς;
8. Ποιους ευνόησε αυτό το γεγονός;

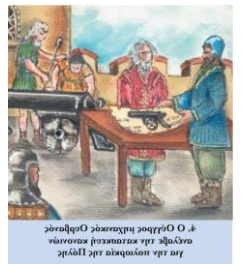

35. Οι Τούρκοι πολιορκούν την Κωνσταντινούπολη

1. Ποια διαβεβαίωση έδωσε ο νέος σουλτάνος Μωάμεθ Β΄ στους Βυζαντινούς;
2. Τι έκανε στην πραγματικότητα;
3. Πώς προετοιμάστηκε γι' αυτό;
4. Πότε και πώς ξεκίνησε ο Μωάμεθ την πολιορκία;
5. Τι έκανε ο ίδιος ο Μωάμεθ;
6. Τι έκανε στη συνέχεια ο Μωάμεθ;
7. Ποια ήταν η απάντηση του Κωνσταντίνου;
8. Ποια ήταν η αντίδραση των Τούρκων σ' αυτή την άρνηση;
9. Πώς τους αντιμετώπισαν οι Βυζαντινοί;
10. Ποιος συντονίζει τους πολιορκημένους και ποιες δυσκολίες αντιμετωπίζουν με το πέρασμα του χρόνου;
11. Πότε και πώς ζωντάνεψαν οι ελπίδες των πολιορκημένων;
12. Πώς αντέδρασαν οι Τούρκοι;

1. Ο Μωάμεθ Β΄

2. Ο Μωάμεθ Β΄ προσπαθεί να πείσει τον Κωνσταντίνος Παλαιολόγο να παραδοθεί.

36. Η Άλωση της Κωνσταντινούπολης από τους Τούρκους

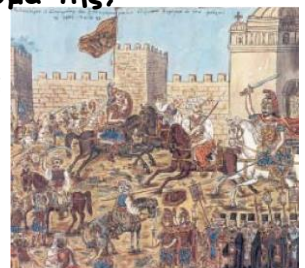
1. Πώς αντέδρασε ο Μωάμεθ στο πέρασμα των τεσσάρων καραβιών στον Κεράτιο;
2. Ποιες ήταν οι συνέπειες της κίνησης αυτής του Μωάμεθ;
3. Τι διάλεξε να κάνει αυτή την ώρα ο Μωάμεθ;
4. Ποια ήταν η απάντηση των Βυζαντινών;
5. Πότε και πώς ξεκίνησε η επίθεση;
6. Πώς αντιμετωπίζουν την επίθεση οι πολιορκημένοι;
7. Πόσο κράτησε η επίθεση και ποιο φαινόταν να είναι το αποτέλεσμα της;
8. Ποιο γεγονός άλλαξε αυτά τα δεδομένα;
9. Ποια είδηση διαδόθηκε τότε και τους έκανε όλους να παγώσουν;
10. Πώς είχε γίνει αυτό;
11. Τι έκανε εκείνη την ώρα ο αυτοκράτορας;
12. Πότε έπεσε οριστικά η Πόλη;

7.α. Κωνσταντίνος Παλαιολόγος.

1. Ο Μωάμεθ παρακολουθεί το πέρασμα των καραβιών στον Κεράτιο από τα στενά.

5.α. Η Άλωση της Πόλης (Πίνακας του λαϊκού ζωγράφου Θεόφιλου, 1930)